

Yükseköğretim Kanunu ve Yükseköğretim Personel Kanunu
Genel Tebliği
(Seri No : 8)

İLGİ : a) 20.12.1983 gün, BÜMKO-KY-18-115857-6/32510-19 sayılı (6 Seri No'lu) ve
b) 20.2.1984 gün, BÜMKO-KY-18-115857-7/8-3454 sayılı (7 Seri No'lu)
Genel Tebliğlerimiz.

2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununun uygulamasına ilişkin olarak Bakanlığımızca yayımlanan ilgi (a) ve (b) Genel Tebliğlerimize ek olarak yapılan açıklamalar aşağıdadır.

1) 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununun 3 üncü maddesinin(A) bendinde; profesörlerin, profesör kadrosuna atandıkları tarihi izleyen ay başından itibaren 1'inci derecenin, doçentlerin doçent kadrosuna atandıkları tarihi izleyen ay başından itibaren 3'üncü derecenin, yardımcı doçentlerin de bu kadrolara atandıkları tarihi izleyen ay başından itibaren 5'inci derecenin ilk kademe aylığını alacakları hükme bağlanmıştır.

Buna göre, öğretim üyelerinin gerek aylıkları, gerekse ek göstergeleri atandıkları kadrolara bağlı olarak belirlendiğinden, bunların öğretim üyeleri için tespit edilmiş olan ek göstergelerden yararlanabilmeleri için, yine öğretim üyeliği kadrolarından birine atanmaları gerekmektedir.

Öte yandan, anılan Yasanın 12 nci maddesi ile devamlı statüde çalışan öğretim üyelerine aylık tutarlarının (ek gösterge dahil) % 80 inin her ay üniversite ödeneği olarak ödeneceği öngörülmüştür.

Bu nedenle, profesör, doçent ya da yardımcı doçent unvanlarından birini kazanmış olmakla birlikte unvanları için öngörülen kadrolara atanmamış olup, öğretim görevlisi veya öğretim yardımcılığı kadrolarını işgal etmeye devam edenlerin üniversite ödeneğinin de, işgal etmekte oldukları kadro unvanları için öngörülen oranlar üzerinden hesaplanması gerekmektedir. Aksi halde örneğin, öğretim görevlisi kadrosunda bulunan ve yardımcı doçent unvanını kazanan bir öğretim elemanı, kadrosuzluk nedeniyle durumuna uygun kadroya atanamaması halinde, işgal etmekte olduğu öğretim görevlisi kadrosunda 1 inci derecenin son kademesine kadar yükselerek 400 ek gösterge alabilecek, buna karşılık yardımcı doçent kadrosuna atanan aynı unvanı taşıyan bir öğretim üyesi ise, 78 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye göre ancak 3 üncü derecenin son kademesine kadar yükselebilecek, ek göstergesi ise 400 olacaktır. Bu personelden her ikisine de % 80 oranında üniversite ödeneğinin ödenmesi halinde unvanına uygun bir kadroya atanmış olan yardımcı doçentin eline geçecek ödenek tutarı daha düşük olacaktır.

Bu durumda, söz konusu personele ödenecek üniversite ödeneği oranlarının, işgal etmekte oldukları kadrolara göre belirlenmesi ve bu oranların, ilgililerin almakta oldukları aylıklara (ek gösterge dahil) uygulanması suretiyle ödenek tutarının tespit edilmesi gerekmektedir.

Örnek:1

Yardımcı doçent unvanını kazanmış ancak kadrosuzluk nedeniyle 6 ncı derecenin 3 üncü kademesinde araştırma görevlisi kadrosunu işgal etmeye devam eden bir öğretim elemanına, bulunduğu kadro aylığının ek gösterge dahil $(700 + 200) \times 40 = 36.000.-$ TL.'nin % 40'ı tutarında (14.400.- TL.) üniversite ödeneği ödenecektir.

Örnek:2

Doçent unvanına sahip olmakla birlikte doçent kadrosuna atanamamış ve yardımcı doçent kadrosunda 3 üncü derecenin birinci kademesinden aylık almaya devam eden bir öğretim üyesine bu aylığının $(920 + 400) \times 40 = 52.800.-$ TL'nin % 80' i tutarında (42.240.- TL.) Üniversite ödeneği ödenecektir.

II) 2547 sayılı Yükseköğretim Kanun 17.8.1983 tarih ve 2880 sayılı kanunla değişik 58 inci maddesinin (a) bendinin 4 üncü fıkrasında;

“Her eğitim-öğretim araştırma veya uygulama birimi veya bölümü ile ilgili öğretim üyelerinin katkısı ile toplanan döner sermaye gelirlerinin en az yarısı o kuruluş veya birimin araç, gereç, araştırma ve diğer ihtiyaçlarına ayrılır. Geri kalan gelirden o birimde görevli öğretim üyeleri yararlanırlar; ancak her öğretim üyesinin döner sermayeden bir yılda alacağı pay, bir yılda alacağı maaş, yan ödeme ve tazminat toplamının iki katını geçemez.”

hükmü yer almaktadır.

1765 sayılı Üniversite Personel Kanununu yürürlükten kaldıran ve 1.1.1984 tarihinde yürürlüğe giren 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu ile, öğretim elemanları sınıfları itibariyle birbirinden kesin olarak ayrılmış ve bunların özlük hakları işgal ettikleri kadrolara bağlı olarak yeniden belirlenmiştir. Nitekim öğretim üyelerinin, 2914 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin (A) bendinde öngörülen derecelerden aylık alabilmeleri için bu kadrolara atanmaları zorunluluğu getirilmiştir. Yine aynı şekilde, anılan Kanunun 5 inci maddesinde, öğretim üyeleri için öngörülen ek göstergeler de öğretim üyesi kadrolarına atanmış olma şartına bağlanmıştır.

Gerek 2547 sayılı Kanunda, gerekse Öğretim Üyeliğine Yükseltme ve Atanma Yönetmeliğinde, söz konusu unvanları elde edebilmek için, bu unvanları taşıyan kadrolara atanmış olma şartı aranmadığından ve 1765 sayılı Yasanın yürürlükte bulunduğu dönemde döner sermayeden elde edilen gelirin “aylık” gibi kadro ile bir ilişkisi bulunmadığından, aynı unvanlı kadrolarda olmamakla birlikte doçent veya yardımcı doçent unvanlarına sahip olanların da döner sermaye gelirlerinden yararlanabilecekleri Bakanlığımız görüşü olarak ilgili kuruluşlara bildirilmişti.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun döner sermayeye ilişkin değişik 58 inci maddesinin ve 2914 sayılı Kanunun yukarıda belirtilen özelliği karşısında; öğretim üyesi unvanlarından birini almış fakat öğretim üyesi kadrolarından birine atanamamış olanların döner sermayeden yararlanıp yararlanamayacakları hususunda, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı ile yapılan yazışma sonucunda alınan 20.2.1984 gün ve DH/13-07-001-488/2041 sayılı cevabı yazılarında da belirtildiği gibi, öğretim üyelerinin döner sermaye gelirlerinden pay alabilmeleri için profesör, doçent veya yardımcı doçent kadrolarından birine atanmış olmaları gerekmektedir.

Bu nedenle, bu husustaki uygulamaların 1.4.1984 tarihinden geçerli olmak üzere yukarıda belirtildiği şekilde yürütülmesi icap etmektedir.

Bilgilerini ve geređini rica ederim.